

378.1723

พ 83721

7.2

ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน
ของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา 2530

ปริญญานิพนธ์

ของ

พุทธิพงศ์ พูน เกษตรวัฒนา

3 ต.ค. 2531

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

166823

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน

.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ชม ภูมิภาค ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ กรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ งามอาจ จิยะจันทน์ กรรมการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำการ เขียนปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานพ ตั้งสมวรพงษ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ อีกทั้งให้คำแนะนำการจัดทำบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์ในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมของวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตเพาะช่าง วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ และคณาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุพิทย์ สมภักดี อาจารย์วรณูช แจ้งสว่าง อาจารย์ญาณิ เจริญรัตน์ อาจารย์เทียนชัย เต็มศรีสุข อาจารย์สุวรรณ ประทีป ณ ถลาง คุณมณี ชาลิวังค์ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณพี่ ที่ได้ให้การสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด

พุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา

มกราคม 2531

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ความหมายของคำว่า สื่อการสอน	4
คุณค่าของสื่อการสอน	5
การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน	6
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
การสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล	15
วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	22

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23
จำนวนแบบสอบถาม	23
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	25
ปัญหา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์	28
เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์	39
5 สรุปผลการค้นคว้า อภิปราย และข้อเสนอแนะ	48
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	48
วิธีดำเนินการวิจัย	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า	49
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	54
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	60

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถาม	24
2	จำนวนอาจารย์แยกตามเพศ	25
3	จำนวนอาจารย์แบ่งตามอายุ	25
4	จำนวนอาจารย์แบ่งตามประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ)	26
5	จำนวนอาจารย์แบ่งตามระดับวุฒิการศึกษา	26
6	จำนวนอาจารย์ที่เคยและไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษา	27
7	ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์	28
8	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน	30
9	ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์	31
10	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อการสอน	33
11	ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์	34
12	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน	37
13	ปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน	38
14	เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอนระหว่างอาจารย์ชายกับหญิง	39
15	เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอนระหว่างอาจารย์ชายกับหญิง	39
16	เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอนระหว่างอาจารย์ชายกับหญิง	40
17	เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอนระหว่างอาจารย์สถาบันส่วนกลาง กับส่วนภูมิภาค	40
18	เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอนระหว่างอาจารย์สถาบันส่วนกลาง กับส่วนภูมิภาค	41

19	เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอนระหว่างอาจารย์สถาบันส่วนกลาง กับส่วนภูมิภาค	41
20	เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกัน	42
21	เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกัน	42
22	เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกัน	43
23	เปรียบเทียบปัญหา การเลือกสื่อการสอนของอาจารย์ที่มีชั่วโมง ทำการสอนต่างกัน	44
24	เปรียบเทียบปัญหา การผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ที่มีชั่วโมง ทำการสอนต่างกัน	44
25	เปรียบเทียบปัญหา การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มีชั่วโมง ทำการสอนต่างกัน	45
26	เปรียบเทียบปัญหา การเลือกสื่อการสอนระหว่างอาจารย์ที่เคยและไม่เคย ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	46
27	เปรียบเทียบปัญหา การผลิตสื่อการสอนระหว่างอาจารย์ที่เคยและไม่เคย ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	46
28	เปรียบเทียบปัญหา การใช้สื่อการสอนระหว่างอาจารย์ที่เคยและไม่เคย ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เทคโนโลยีในปัจจุบันได้เจริญรุดหน้าไป เป็นอันมากในทุก ๆ สาขาวิชาหรือทุก ๆ สาขาอาชีพ ด้านการศึกษาได้นำเอาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนให้สูงขึ้นและให้ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งการศึกษาก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้การอุตสาหกรรมได้เริ่มขยายตัวอย่างมากมาย จึงจำเป็นต้องมีผู้มีความรู้ความสามารถเข้าไปปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ระบบการศึกษาจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและในการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนนี้จะทำให้การแก้ปัญหาในการศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น

คุณภาพของการศึกษาจะพัฒนาขึ้นนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สอน เป็นสำคัญ เพราะผู้สอนที่ดีนั้นจะต้องมีความสามารถทางด้านการสอน วิชาการ การวัดและการประเมินผล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทัศนคติและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถพื้นฐานของบุคลากรที่จะมาทำการสอนไม่ว่าจะเป็นวิชาใด ๆ ก็ตาม

สื่อนั้น ปัทมะทิน (สื่อนั้น ปัทมะทิน 2505 : 101) กล่าวว่า "ผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหา路子ทางที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเกิดทักษะซึ่งสามารถทำอะไรได้จริงตามความมุ่งหมายได้รวดเร็วที่สุด และตรึงอยู่ในความทรงจำได้อย่างถาวร ในการเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนนี้ ผู้สอนจะสร้างด้วยคำพูดแต่เพียงอย่างเดียวย่อมไม่ได้ผลเป็นธรรมดา ผู้สอนจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนเข้าช่วยประกอบการสอนด้วย"

สำหรับการเรียนการสอนในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตนักศึกษาทางด้านวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เป็นสำคัญ โดยมีวิทยาเขตแยกออกไปทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งในแต่ละวิทยาเขตอาจมีการเรียนการสอนวิชาชีพเพียงประเภทเดียว เช่น ทางด้านเกษตรกรรม บริหารธุรกิจ หรือช่างต่าง ๆ ตลอดจนด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม ส่วนบางวิทยาเขตอาจมีการเรียนการสอนวิชาชีพหลาย ๆ ประเภทรวมอยู่ด้วยกัน ดังนั้น ระบบการเรียนการสอนของแต่ละวิทยาเขต

อาจเน้นหนักไปในรูปแบบที่แตกต่างกัน สำหรับกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมก็เป็นสาขาหนึ่งที่เปิดทำการสอนภายในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในที่นี้ได้แก่ สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม ทัศนกรรม ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและออกแบบสิ่งทอ พาณิชยศิลป์ ช่างเคหะภัณฑ์ เป็นต้น กลุ่มวิชาชุดนี้มีการเรียนการสอนที่แตกต่างออกไปจากวิชาอื่น ๆ เพราะในการเรียนการสอนส่วนใหญ่มุ่งที่จะให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีและสามารถนำวิชาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับผลงานที่ทำได้อย่างเหมาะสม การเรียนการสอนจึงเป็นในลักษณะสาธิต ประกอบการอธิบายหรือการสอนโดยการแนะแนวทางให้ อาจเป็นการให้ดูรูปภาพผลงาน จะเป็นสไลด์หรือภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เช่น ในการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม หากผู้สอนอธิบายด้วยปากเปล่าแล้วให้ผู้เรียนไปทำการออกแบบ กับผู้สอนอีกคนมีรูปภาพหรือสไลด์มาประกอบการอธิบายแล้วให้ผู้เรียนไปทำการออกแบบ ผลของการสอนทั้งสองแบบนี้ย่อมไม่เหมือนกัน และในการเรียนการสอนที่มุ่งปฏิบัติจริง เช่น ถักทอ จักสาน การปั้น หรือการวาดภาพ ซึ่งถ้าผู้สอนสามารถใช้สื่อที่เหมาะสมก็ย่อมจะทำให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดริเริ่มหรือเกิดทักษะได้เร็วยิ่งขึ้น และยังช่วยให้การสอนของผู้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายอีกด้วย แต่สำหรับการเรียนการสอนในแต่ละวิทยาเขตนั้นอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้นำสื่อการสอนมาประกอบการสอนเท่าที่ควรทั้งทางภาคทฤษฎีและปฏิบัติทำให้ผลการเรียนรู้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งในแต่ละวิทยาเขตก็มีศูนย์โสตทัศนศึกษาและมีสื่อการสอนด้านต่าง ๆ ไว้พร้อมพอสมควรเพียงแต่ผู้สอนนั้นไม่ค่อยได้นำมาใช้ประกอบการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่สอนจึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในทุกวันนี้

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเห็นว่าน่าจะได้มีการวิจัยในเรื่องของปัญหาการเลือกการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม เพื่อที่จะได้นำเอาข้อมูลต่าง ๆ จากแบบสอบถามมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขและ เสนอแนะแก่อาจารย์ที่สอนในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไปและยังเป็นการเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นและ เป็นที่ต้องการของตลาดอีกด้วย

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

2. เพื่อหาข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

3. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ระหว่างอาจารย์ในกลุ่มต่าง ๆ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การสำรวจเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาจากอาจารย์ทุกท่านที่ทำหน้าที่สอนในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 ดังนี้ คือ

1. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	จ. กรุงเทพมหานคร
2. วิทยาเขตอุเทนถวาย	จ. กรุงเทพมหานคร
3. วิทยาเขตเพาะช่าง	จ. กรุงเทพมหานคร
4. วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จ. นครราชสีมา
5. วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ	จ. เชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อการสอน หมายถึง สื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ (Hardware) สื่อเชิงวัสดุ (Software) และสื่อเชิงวิธีการ (Techniques or Methods) ที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

2. อาจารย์ หมายถึง ผู้กระทำการสอนในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม ซึ่งได้แก่ สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม หัตถกรรม ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและออกแบบสิ่งทอ พานิชย์ศิลป์ ช่างเครื่องปั้นดินเผา สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเท่านั้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของคำว่า "สื่อการสอน"

ได้มีนักวิชาการ และนักเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของ "สื่อการสอน" ไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

เปรี๊ยะ กุมท (เปรี๊ยะ กุมท 2519 : 1) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับการสอนของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี

วาสนา ชาวหา (วาสนา ชาวหา 2522 : 59) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

สำเภา วรางกูร (สำเภา วรางกูร 2509 : 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการสอน คือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัสดุต่าง ๆ เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ครูเลือกมาหรือการวางแผนให้รวมเข้าในเนื้อหาของหลักสูตรวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับความต้องการ ระดับชั้นสติปัญญา และความสามารถของนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

บราวน์ และคนอื่น ๆ (Brown and others. 1973) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนได้แก่จำพวกอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี

บราวน์ เลวิส และ แฮร์ เลอร์โรด (Brown Lewis & Hareleroad. 1964 : 20) ได้กล่าวว่า วัสดุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้แล้ว เรียกว่าสื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง หุ่นจำลอง โทรทัศน์ แผนที่ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นสายตาสัมผัส และจักขุสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีการที่กว้างออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

ฮาส และแพคเกอร์ (Hass and Packer. 1964 : 11) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน คือ เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง

ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้ที่เรียนหรือเป็นเครื่องมือประกอบ การสอนที่เราสามารถได้ยินและมองเห็นได้เท่า ๆ กัน

จากความหมายและหลักการที่นักเทคโนโลยีทางการศึกษาและนักวิชาการ ได้ให้ไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้นำความหมายของสื่อการสอนมาสรุปได้ดังนี้ คือ สื่อการสอน หมายถึง สื่อเชิงเครื่องมือหรือ อุปกรณ์ (Hardware) และสื่อเชิงวัสดุ (Software) ที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่บทเรียน โดยครูเป็นผู้เลือกนำไปใช้ให้เหมาะสม ซึ่งทำให้การเรียนการสอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็น อย่างดี

คุณค่าของสื่อการสอน

เอดการ์ เดล (Dale , Edgar . 1969 : 8) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สามารถส่งเสริมความ เข้าใจอันดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนในชั้นได้
2. ทำให้ผู้เรียนสามารถ เปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้
3. ทำให้ผู้เรียน เห็นความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชาที่เรียนตรงกับความต้องการ เป็นผลทำให้ เพิ่ม

แรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

4. ให้ประสบการณ์ในการ เรียนแปลกใหม่ ๆ หลายด้านแก่ผู้เรียน
5. ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย ทำให้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันมาก เข้าใจใน

เนื้อหาวิชาที่เรียน เช่นเดียวกัน

6. เราใจให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่ได้เรียนไปใช้อย่างมีความหมาย
7. ทำให้ผู้เรียนมีปฏิกิริยาสะท้อนกลับ ซึ่งช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
8. ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่สมบูรณ์ เกิดมีสิ่งของที่ถูกต้องและมีความหมาย
9. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบ เขตของประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และช่วยให้

จดจำได้เร็วและแม่นยำขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบาย

10. ผู้เรียนเกิดความคิดได้กระจ่างและเป็นระเบียบ

เดอ ไคเฟอร์ และ คอชแรน (De Kieffer and Cochran . 1964 : 78-80)

ได้กล่าวไว้ว่า "การใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและ เหมาะสมจะเป็น เครื่องช่วยให้การเรียนของผู้เรียนและ

การสอนของครูบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้ การส่งเสริมปรับปรุงการใช้สื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ ย่อมถือว่า เป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพของการศึกษาให้ดีขึ้น"

นอกจากนี้ คินเดอร์ (Kinder. 1959 : 13-18) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องคุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้เรียนจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้มาก และจำได้นาน
3. เราใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสื่อการสอน และช่วยให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง
4. คุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นความจริงของสื่อการสอนใดก็ตาม จะช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจความหมายของสิ่งนั้นอย่างกว้างขวาง และเป็นแนวทางให้ผู้เรียน เข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
5. สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ได้ดีขึ้น
6. สื่อการสอนช่วยประหยัดคำพูดของครูและนักเรียน
7. สามารถช่วยนักเรียนที่เรียนช้าให้เรียนได้เร็วและมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่ฉลาดก็จะเรียนรู้ได้มากขึ้นไปอีก
8. ถ้าได้ใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอแล้ว จะสามารถเปลี่ยนความคิดและทัศนคติ หรือช่วยให้มีทัศนคติที่มั่นคงได้
9. สื่อการสอนช่วยส่งเสริมความคิดในการแก้ปัญหา

การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน

การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน เป็นเรื่องสำคัญมากที่ผู้สอนจะต้องเข้าใจและใช้ให้ถูกต้อง เพราะถ้าหากผู้สอนไม่เข้าใจ และใช้ไม่ถูกต้องแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีสื่อการสอนที่ดีสักเพียงใดก็ตามอาจจะไม่ช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้นเลย

วาสนา ขาวหา (วาสนา ขาวหา 2522 : 64) ได้เสนอแนวคิดในการเลือกสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม
2. เหมาะกับกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่จัดขึ้น เพื่อการเรียนการสอน

3. เหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน
4. คำนึงถึงการประหยัด สื่อที่เลือกมาใช้ควรให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนทั้งในด้าน เงินทอง และ เวลาที่เสียไป

5. ใช้ได้สะดวกและปลอดภัย

โนเอล และเลียวนาร์ด (Noel and Leonard. 1962 : 26 - 28)

ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกวัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอนโดยกล่าวว่า การเลือกใช้วัสดุ ควร คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เหมาะสมกับระดับอายุ และระดับสติปัญญาของนักเรียน
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
3. เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน
4. เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
5. ตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะสอน
6. มีลักษณะที่น่าสนใจ
7. ไม่ทำให้เสียเวลาในการใช้มากเกินไป
8. ให้ความคิดที่รวบยอดที่ง่าย และไม่ซับซ้อนเกินไป
9. เป็นแบบง่าย ๆ
10. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น
11. ช่วยในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน
12. ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่นักเรียน

เดอ เบอนาร์ดีส (De Bernadis. 1960 : 7-8) กล่าวว่า ในการเลือกวัสดุนั้นให้เลือก วัสดุที่ดีที่สุดสำหรับประสบการณ์การเรียนรู้โดยเฉพาะ เพราะวัสดุทั้งหมดให้ผลต่อประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเฉพาะไม่เท่ากัน ในบางสถานการณ์ภาพยนตร์ดีที่สุด แต่บางครั้งการไปทัศนศึกษาก็ว่า

ถ้าครูสามารถผลิตวัสดุได้ตามความต้องการ ครูหรือโรงเรียนควรผลิตเอง เช่น ภาพยนตร์ที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น จุลสาร แผนภูมิเล่ม ซึ่งผลิตได้ตรงตามหลักสูตรจะช่วยให้เกิดคุณค่าแก่นักเรียนซึ่งนักเรียน มีส่วนช่วยในการผลิตด้วย เนื้อหาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นจะยั่วและให้ประสบการณ์ที่มีค่าแก่นักเรียน เป็นอย่างมาก

สมพงษ์ คิริเจริญ (สมพงษ์ คิริเจริญ 2506 : 33) ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการสอนเอาไว้ดังนี้

1. วางแผนการสอนว่าจะใช้สื่อการสอนอะไร ที่ตรงไหนของบทเรียน เมื่อไรและอย่างไร
2. เตรียมจัดหา และ เลือกสื่อการสอนที่ต้องการล่วงหน้า
3. ทดลองใช้สื่อการสอนที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน
4. ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนจากคู่มือสื่อการสอนนั้น ๆ
5. จัดเตรียมอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นจะต้องใช้ประกอบ เช่น สายไฟ ม่าน ผู้ช่วยแบ่งทิศทาง

ได้ะสาธิต

6. เตรียมห้องเรียนให้เรียบร้อย เช่น การจัดที่นั่ง ที่วางอุปกรณ์ และอื่น ๆ ที่จำเป็น
7. ใช้สื่อการสอนตามที่วางแผนไว้
8. ใช้สื่อการสอนซ้ำอีก ในกรณีที่ใช้แล้วทำให้ผู้เรียน เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แบทเชเดอร์ (Batcheder. 1956 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า "สื่อการสอนไม่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง และ เฉพาะตัวของสื่อการสอน ก็ไม่สามารถกระทำให้เกิดภาวะทางการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ แต่ถ้าสื่อการสอนเหล่านี้ได้รับการ เลือกสรรอย่างฉลาด มีการประเมินค่าอย่างเหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะสามารถทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมากมาย ทักษะ และความสามารถในการใช้สื่อการสอนจึง เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง" และยังได้ให้ข้อควรคำนึงถึงการใช้สื่อการสอนให้ได้ผลดีไว้ดังนี้

1. เข้าใจปรัชญาการศึกษาอย่างเพียงพอ เข้าใจวิทยาการการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ของการใช้สื่อการสอนคู่กับการใช้เครื่องมือเหล่านั้นด้วย

2. มีความรู้ในเรื่องสื่อการสอนเป็นอย่างดี

3. ตระหนักในคุณค่าของวิธีการทางสื่อการสอนที่รวมไว้ใน เนื้อหาทั้งหมดในหลักสูตร

4. มีความเข้าใจว่า สื่อการสอนสามารถจะ เข้าไปบูรณาการกับ เนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรได้

คินเดอร์ (Kinder. 1959 : 40-41) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการใช้สื่อการสอนไว้ อีกแนวทางหนึ่ง ดังนี้

1. ไม่มีวิธีสอนหรือสื่อการสอนชนิดใดที่สามารถจะใช้ได้กับผู้เรียนหรือบทเรียนทั่วไป วิธีสอนและสื่อการสอนแต่ละอย่างย่อมมีจุดมุ่งหมาย เฉพาะของตนเอง

2. บทเรียนหนึ่ง ๆ ไม่ควรใช้สื่อการสอนมากเกินไป ควรใช้แต่เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น
3. สื่อการสอนที่ใช้ควร เป็นสื่อการสอนที่หาง่ายและราคาถูก
4. การใช้สื่อการสอนควร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเตรียมและการใช้สื่อการสอนด้วย
5. ในการใช้สื่อการสอนทุกครั้งควรทดลองใช้เสียก่อนจนแน่ใจว่าสามารถใช้ได้ถูกต้อง และได้ผลดีจึงจะนำไปใช้

ไฮลส์ และคนอื่น ๆ (Heiss and others. 1950 : 288 - 289) ได้ให้ข้อคิดในการใช้สื่อทัศนวัสดุ 4 ประการ ดังนี้

1. การใช้สื่อทัศนวัสดุ ไม่เป็นการประกันว่าจะต้องประสบความสำเร็จ ในการใช้สื่อทัศนวัสดุจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะทางด้านสติปัญญาของเด็ก ให้เหมาะสมกับธรรมชาติและขอบเขตแห่งประสบการณ์เดิมที่เด็กมี และยิ่งกว่านั้นสื่อทัศนวัสดุแต่ละชิ้นก็มีขอบเขตเฉพาะตัวของมัน
2. สื่อทัศนวัสดุมีได้หมายความว่า จะเป็นสิ่งที่ใช้แทนการพูด การเขียนที่เด็กจะได้รับความรู้หรือประสบการณ์โดยตรง สื่อทัศนวัสดุ เป็นแต่เพียงสิ่งที่จะช่วยการเรียนรู้ให้ดีขึ้น เท่านั้น
3. สื่อทัศนวัสดุนั้นไม่ควรจะนำมาใช้เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือใช้แทนการทำงานหรือความคิด แต่ใช้เพื่อก่อให้เกิดความสนใจที่จะทำงานมากขึ้น มีความหมายมากขึ้น และกระตุ้นให้เด็กมีกิจกรรมและความคิดกว้างขวางขึ้น
4. ประสิทธิภาพของสื่อทัศนวัสดุผันแปรโดยตรงกับปริมาณของความเป็นจริง กล่าวคือ ถ้านำของจริงมาประกอบการสอนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้รูปภาพ หรือสไลด์ แต่ถ้ามีของจริง รูปภาพ หรือสไลด์ก็จะมีประสิทธิภาพดีว่าการไม่ใช้อุปกรณ์เลย

แมคคาวน์ (McKown. 1949 : 52 - 64) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการนำสื่อทัศนวัสดุมาใช้ในชั้นเรียน โดยกล่าวถึงครุว่าต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความเข้าใจในคุณลักษณะ เฉพาะของสื่อทัศนวัสดุแต่ละชนิดที่นำมาใช้ เป็นอย่างดี
2. มีความสามารถในการใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นร่วมกับวัสดุอื่น
3. ใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นให้เหมาะสมกับระดับอายุและสติปัญญาของนักเรียน
4. พยายามจัดประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
5. นำสื่อทัศนวัสดุมาใช้จริง ๆ ไม่ใช่ไม่นำมาตั้งไว้เฉย ๆ

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนในสถาบันต่าง ๆ มีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศในระดับต่าง ๆ กันตั้งแต่ประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในระดับอุดมศึกษามาเสนอ ดังนี้

จิตรบรรจง สมครุฑ (จิตรบรรจง สมครุฑ 2511 120-121) ได้สำรวจการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษาของสถานฝึกหัดครูทั่วประเทศ พบว่า ปัญหาที่อาจจะเป็นสาเหตุที่ครูอาจารย์ส่วนมากไม่ใช้สื่อการสอน พอสรุปได้ดังนี้

1. อุปกรณ์มีน้อยไม่พอเพียงกับความต้องการ และอุปกรณ์ส่วนมากอยู่ในสภาพชำรุด
2. อุปกรณ์ที่ยืมมาจากสถาบันอื่น โดยเฉพาะภาพยนตร์เป็น เรื่องล้าสมัยและมีสภาพชำรุด
3. การยืมอุปกรณ์จากสถานที่อื่น ๆ ไม่สะดวก เป็นต้นว่า สถานที่ยืมอุปกรณ์อยู่ไกล การยืมมีระยะเวลาจำกัด มีอุปกรณ์น้อย เมื่อสถาบันหนึ่งยืมไปสถาบันอื่นก็ไม่สามารถยืมได้
4. มีสื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย แต่ไม่มีอุปกรณ์การใช้ เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ ฯ
5. เกรงว่าจะต้องทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่ใช้สื่อการสอน
6. เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบ ถ้านำเครื่องมือบางประเภทไปใช้แล้วเกิดชำรุดเสียหาย
7. ไม่สามารถใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายและเครื่องมือได้ เพราะบางแห่งไม่มีไฟฟ้าใช้ในเวลากลางวัน

8. ขาดผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญทางโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
9. ไม่มีหน่วยงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
10. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาบางคนไม่ยอมให้ใช้เครื่องมือเพราะเกรงว่าจะชำรุด
11. ขาดสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป โดยเฉพาะ
12. ขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาทำอุปกรณ์
13. ขาดความรู้ทางโสตทัศนศึกษา และขาดทักษะในการใช้เครื่องมือบางประเภท
14. มีงานด้านอื่นมากกว่างานสอน
15. ไม่แน่ใจว่าใช้แล้วจะได้ผลดีหรือไม่

+ วีระ โรจน์รุ่งสัจย์ (วีระ โรจน์รุ่งสัจย์ 2514 : 55-57) ได้ทำการศึกษาปัญหาการใช้และความต้องการทางด้านไสตท์ศนุปรณ์ของนักศึกษาวิทยาลัยครูในเขตพระนคร พบว่า

X 1. ขาดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการผลิตอุปกรณ์และการใช้ไสตท์ศนุปรณ์ ประเภท เครื่องมือ

2. ขาดผู้แนะนำในการใช้

3. ไม่มีสถานที่สำหรับใช้ไสตท์ศนุปรณ์ที่เหมาะสมในโรงเรียนฝึกสอน

4. วิทยาลัยไม่มีศูนย์ไสตท์ศนุปรณ์เพื่อให้ นัก เรียนยืมได้

5. จัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายไสตท์ศนุศึกษาออกไปนิเทศการสอนอย่างเพียงพอ

ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล (ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล 2517 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้ไสตท์ศนุปรณ์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พ.ศ.2516 เพื่อต้องการทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้ไสตท์ศนุปรณ์ ผลของการวิจัยพอจะสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์หญิงมีปัญหาต่างกับอาจารย์ชาย ส่วนใหญ่แล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2. อาจารย์ที่มีอายุน่าจะมีปัญหาต่างกับอาจารย์ที่มีอายุน้อยได้ในหลายปัญหา โดยเฉพาะในด้าน ความรู้ ประสบการณ์ในการผลิต ทักษะในการผลิต ความสะดวกในการใช้เครื่องมือช่วยในการผลิตและ ทักษะในการใช้เครื่องมือช่วยการผลิต

3. อาจารย์ที่มีชั่วโมงสอนมากย่อมจะต้องมีโอกาสนำไสตท์ศนุปรณ์และความต้องการจำนวน ชนิดของอุปกรณ์มากกว่าอาจารย์ที่มีชั่วโมงการสอนน้อย

4. อาจารย์ที่เคยเรียนวิชาไสตท์ ๗ มาแล้วจะมีความรู้ ความสามารถในการหาแหล่งอุปกรณ์ เทคนิคการเลือก การใช้ ตลอดจนการผลิตไสตท์ศนุปรณ์มากกว่าอาจารย์ที่ไม่เคยเรียนวิชาไสตท์ ๗ มาก่อน

+ บุญเกื้อ ควรหาเวช (บุญเกื้อ ควรหาเวช 2520 : 490) ได้ศึกษาการสำรวจสภาพ ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งพอจะสรุปเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกวิทยาเขต ดังนี้

1. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ

2. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการ

3. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย

4. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

5. ต้องเสียเวลายุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน

ปรีศิกย์ รอดโพธิ์ทอง (ปรีศิกย์ รอดโพธิ์ทอง 2529 : 39) ได้ทำการวิจัยในเรื่องปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษา ภาคเหนือ ปีการศึกษา 2528 เพื่อต้องการทราบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษา ภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนกโสตทัศนศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนให้เลือกใช้ในการสอน

2. ทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอนไม่เพียงพอ

3. ขาดงบประมาณสำหรับซื้อสื่อการสอน

4. มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะ เลือกสื่อการสอน

5. ขาดวัสดุเพื่อผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง

มิเกล (Mikhail. 1956 : 555) ได้เปรียบเทียบผลการใช้โสตทัศนวัสดุของครู

โรงเรียนเกษตรกรรมในรัฐวิสคอนซินพบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้

1. ครูที่มีอายุมากใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีอายุน้อย

2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากจะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย

3. ครูที่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษาจะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษา

4. ครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีโสตทัศนวัสดุมากจะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีโสตทัศนวัสดุน้อย

5. ครูที่สามารถผลิตโสตทัศนวัสดุได้เองจะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่สามารถผลิตโสตทัศน- วัสดุได้เอง

6. ครูที่ได้รับการฝึกฝนการใช้โสตทัศนวัสดุเป็นอย่างดีจะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่ได้ รับการฝึก

เชอร์แมน (Sherman. 1959 : 20-25) ได้ศึกษาปัญหาการใช้วัสดุทัศนวัสดุของอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ค.ศ.1959 โดยใช้แบบสอบถาม พบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้วัสดุทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงได้ตามความต้องการ การถ่ายเทอากาศไม่ดีพอ
2. ขนาดของห้องไม่เหมาะสม
3. ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนวัสดุ
4. ขาดผู้ให้ความช่วยเหลือในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ
5. ไม่มีเวลาที่จะใช้วัสดุทัศนวัสดุ
6. อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าวิชาที่ตนสอนไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุทัศนวัสดุ
7. ขาดแคลนวัสดุทัศนวัสดุ
8. มีปัญหาในการยืม และการจัดวัสดุทัศนวัสดุ
9. มีวัสดุทัศนวัสดุแบบล้าสมัย

มาร์โกลส์ (Margoles. 1969 : 206) ได้ศึกษาค้นคว้าถึงทัศนคติต่อการใช้อุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดมาบริการแก่อาจารย์ในคณะต่าง ๆ ได้ใช้เครื่องมือและวัสดุทัศนศึกษาในการสอนซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนนิยมใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมากที่สุด กระดานดำใช้รองลงมาและใช้เครื่องฉายภาพทาบแสง เป็น เครื่องช่วยสอนน้อยที่สุด
2. ความนิยมชมชอบในการใช้เครื่องมือและวัสดุทัศนศึกษามากหรือน้อยนั้น เป็น เพราะ
 - 2.1 วัสดุอุปกรณ์ทัศนศึกษาที่มีอยู่ไม่ครอบคลุม เนื้อหาวิชาที่สำคัญได้หมด
 - 2.2 เสียเวลามากในการเตรียมตัวและคัด เลือกวัสดุทัศนูปกรณ์
 - 2.3 คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้หรือได้รับการอบรมฝึกฝนการใช้ เครื่องมือ วัสดุทัศนูปกรณ์มาก่อน
 - 2.4 ขาดห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับใช้ เครื่องมือและวัสดุทัศนศึกษา
 - 2.5 วัสดุทัศนศึกษาที่นำมาบริการให้ใช้นั้นส่วนมากมักจะ เก่าชำรุดและล้าสมัย

2.6 ไม่ได้รับวัสดุทัศนวัสดุตามที่ต้องการ

2.7 มีงบประมาณน้อย

2.8 รูปแบบของ เครื่องมือและวัสดุทัศนศึกษาไม่ดึงดูดใ้orthy

2.9 ภาควิชาต่าง ๆ ไม่สนับสนุนในการใช้เครื่องมือและวัสดุทัศนศึกษา

จากการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนตลอดจนการวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ จะเห็นได้ว่าในแต่ละท้องถิ่น แต่ละสภาพการณ์หรือในสาขาวิชาที่แตกต่างกันนั้นมีปัญหาที่ต่างกันออกไป การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาปัญหาของอาจารย์กลุ่มวิชาหนึ่งคือ สาขาสถาปัตยกรรม และศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ประกอบไปด้วยวิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร วันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมนี้ มีเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มากมาย และจำเป็นต้องนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เมื่อเห็นตัวอย่างงานในรูปแบบต่าง ๆ และจะเป็นแนวในการคิดออกแบบและปรับปรุงสร้างสรรค์ในภายหลัง เช่น ในการสอนเกี่ยวกับโครงสร้างอาคารประเภทต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องให้ผู้เรียนเห็นจริง เห็นจังประกอบกับทฤษฎีในเวลาเดียวกันจะเป็นการใช้ภาพยนตร์ สไลด์ หรือหุ่นจำลอง เป็นต้น ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นรายละเอียดได้ดีขึ้น การใช้สไลด์ในการแสดงรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ประเภทต่าง ๆ แสดงรูปแบบของงานศิลปกรรม ของบุคคลสำคัญด้วยสไลด์หรือภาพน่านานาชนิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การสำรวจเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการตอบในแบบสอบถามของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2530 จำนวน 5 วิทยาเขต ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 181 คน

2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามและ เรื่องปัญหาการเลือกการผลิตและการใช้สื่อการสอนของผู้ที่เคยทำการวิจัยมาแล้วทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 ศึกษาโดยการสอบถามถึงปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามให้ตรงจุดมุ่งหมาย

2.1.3 สร้างแบบสอบถามปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โดยใช้ตัวอย่างแบบสอบถามของ ภรณี ทรัพย์พัฒนกุล , ปรีศเกียรติ รอดโพธิ์ทอง มาพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบสอบถาม 3 ท่าน ได้แก่ รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ , รศ.สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย - รามคำแหง ผศ.ดร.มานพ ตั้งสมารพงษ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พิจารณาว่าแบบสอบถามแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่ ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ , คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์) สังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

2.1.6 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงเพื่อใช้จริง โดยในตอนที่ 2 ของแบบสอบถามมีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

1. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน

แก้ไขข้อ 1,6,7

2. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน

แก้ไขข้อ 11

3. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

แก้ไขข้อ 14,15

2.2 ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบ ดังตัวอย่าง

1. สถานที่ทำงาน (ปัจจุบัน)

- ☐ 1. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
- ☐ 2. วิทยาเขตอุเทนถวาย
- ☐ 3. วิทยาเขตเพาะช่าง
- ☐ 4. วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ 5. วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ

2. เพศ

- ☐ 1. ชาย
- ☐ 2. หญิง

3. อายุ

- ☐ 1. 20-25 ปี
- ☐ 2. 26-30 ปี
- ☐ 3. 31-35 ปี
- ☐ 4. 36 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ช่อง คำถามของแต่ละข้อความที่ถามเกี่ยวกับปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ในตอนท้ายจะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสิ่งอื่นที่เป็นปัญหา และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอน

คำถามทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ตอน ดังตัวอย่าง

1. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะ เลือกสื่อ การสอน เช่น ฝ่ายวิชาการ คณะหรือ ภาควิชา วัสดุกลาง					
2. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการเลือก สื่อการสอน					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการ เลือกสื่อการสอนของท่าน ได้แก่

(1)

.....

(2)

.....

(3)

.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สำหรับการแก้ปัญหาการเลือกสื่อการสอน

(1)

.....

(2)

.....

(3)

.....

2. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนจากผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง					
2. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของท่าน ได้แก่

- (1)
-
- (2)
-
- (3)
-

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหา การผลิตสื่อการสอน

- (1)
-
- (2)
-
- (3)
-

3. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนให้ตรง จุดมุ่งหมายของเนื้อหาที่จะสอน					
2. ท่านมีปัญหาทางด้านทักษะในการใช้สื่อ การสอน ประเภทสื่อเชิงวัสดุ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการใช้สื่อการสอนของท่าน ได้แก่

(1)

.....

(2)

.....

(3)

.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหา การใช้สื่อการสอน

(1)

.....

(2)

.....

(3)

.....

3. วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อไปขออนุญาตทำการวิจัยถึงปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาต่อผู้อำนวยการทั้ง 5 วิทยาเขต

3.2 นำแบบสอบถามและจดหมายขอความร่วมมือมอบให้แก่ผู้อำนวยการและอาจารย์กลุ่มวิชา สถาปัตยกรรมและศิลปกรรมทั้ง 5 วิทยาเขต ด้วยตนเองและกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถาม 7 วัน จึงไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 จัดแยกกลุ่มอาจารย์ผู้ตอบตามสถานที่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน

4.2 วิเคราะห์ความถี่ของรายการต่าง ๆ ด้วยขบวนการทางสถิติ ดังนี้

4.2.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้อัตราส่วนร้อยละ

4.2.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ใช้อัตราส่วนร้อยละ และตรวจให้น้ำหนักคะแนนของแต่ละ ข้อตามวิธีของเบสท์ (Best.1959 : 188 - 190) ถ้าเป็นคำถามประเภทนิมานให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 5
เห็นด้วย	เท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 1

ถ้าเป็นคำถามประเภทนิเสธให้น้ำหนักคะแนนตรงกันข้ามกับน้ำหนักคะแนนคำถามประเภทนิมาน

4.2.3 รวมคะแนนในแต่ละตอน เป็นค่าความสำคัญที่ผู้ตอบประเมินในแต่ละรายการ คือ ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน

4.2.4 หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลในแต่ละกลุ่มตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ ครอนบาค (Conbach)
(คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521 2527 : 146)
2. ทาค่าร้อยละ
3. ทาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) (คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521 2527 : 63)
4. ทาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S D) (คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521 2527 : 99)
5. ทาค่าสถิติทดสอบ t (t - test) (คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521 2527 : 97)
6. ทาค่าสถิติทดสอบ F (F - test) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2530 : 240)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
3. ปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของ
อาจารย์
4. เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนระหว่างอาจารย์กลุ่มต่าง ๆ
5. เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

มีปัญหามากที่สุด	4.51 - 5.00
มีปัญหามาก	3.51 - 4.50
มีปัญหาปานกลาง	2.51 - 3.50
มีปัญหาน้อย	1.51 - 2.50
มีปัญหาน้อยที่สุด	1.00 - 1.50

1. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 181 ชุด ที่นำไปแจกให้กับอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรม
และศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง 5 วิทยาเขต แล้วได้รับกลับคืนทั้งสิ้นจำนวน
149 ชุด ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
	ที่นำส่ง	ที่ได้รับคืน	
วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	19	17	89.47
วิทยาเขตอุเทนถวาย	19	16	84.21
วิทยาเขตเพาะช่าง	56	45	80.35
วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	39	32	82.05
วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ	48	39	81.25
รวม	181	149	82.32

จากตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำส่งให้กับอาจารย์ในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรม และ ศิลปกรรม ซึ่งสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง 5 วิทยาเขต จำนวน 181 ชุด และได้รับ กลับคืน 149 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.32 แบบสอบถามที่ส่งแล้วได้รับคืนมากที่สุด คือ แบบสอบถามที่ส่ง ให้กับอาจารย์วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จากจำนวนที่ส่งให้ 19 ชุด ได้รับกลับคืน 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.47 ส่วนแบบสอบถามที่ส่งแล้วได้รับคิ นน้อยที่สุด คือ แบบสอบถามที่ส่งให้กับอาจารย์วิทยาเขต เพาะช่าง จากจำนวนที่ส่งให้ 56 ชุด ได้รับกลับคืน 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.35

2. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) วุฒิการศึกษา และการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์แยกตาม เพศ

เพศ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ชาย	118	79.20
หญิง	31	20.80
รวม	149	100

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ชายเป็นส่วนมาก

ตาราง 3 จำนวนอาจารย์แบ่งตามอายุ

อายุ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
20 - 25 ปี	9	6.00
26 - 30 ปี	25	16.80
31 - 35 ปี	38	25.50
36 ปี ขึ้นไป	77	51.70
รวม	149	100

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คือ 77 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70

ตาราง 4 จำนวนอาจารย์แบ่งตามประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ)

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1 - 5 ปี	37	24.80
6 - 10 ปี	44	29.50
11 - 15 ปี	28	18.80
16 ปี ขึ้นไป	40	26.90
รวม	149	100

จากตาราง 4 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) ระหว่าง 6-10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมา คือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

ตาราง 5 จำนวนอาจารย์แบ่งตามระดับวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	5.40
ปริญญาตรี	127	85.20
ปริญญาโท	14	9.40
รวม	149	100

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 85.20

ตาราง 6 จำนวนอาจารย์แยกตามประเภทที่เคยและไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชา
เทคโนโลยีการศึกษามาก่อน

การศึกษอบรม	จำนวนความถี่	ร้อยละ
เคย	60	40.30
ไม่เคย	89	59.70
รวม	149	100

จากตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษามาก่อน มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70

3. ปัญหา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของ
อาจารย์สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์และศิลปกรรม ดังตาราง 7 - 12

3.1 ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน

ตาราง 7 ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน	อาจารย์ (N = 149)		อันดับที่
	$\bar{X}$	SD	
1. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนให้มีคุณภาพและตรงกับ จุดมุ่งหมายของ เนื้อหาวิชาที่จะสอน	2.89	0.86	4
2. ปัญหาในด้านผู้ให้คำแนะนำและให้บริการในการเลือก สื่อการสอน	2.74	0.85	5
3. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขต ที่สอนอยู่มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนให้ เลือกใช้ในการสอน	3.17	0.88	2
4. ปัญหาเกี่ยวกับ เวลาในการ เลือกสื่อการสอน	2.91	0.91	3
5. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนให้ เหมาะสมกับระดับ อายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิมและความสนใจของ นักศึกษา	2.58	0.77	7
6. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนที่ให้ความสะดวกในการ ใช้และไม่เสียเวลา	2.73	0.80	6
7. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนที่อำนวยความสะดวก ในการสอน	2.43	0.88	8
8. ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะ เลือกสื่อการสอน เช่น ฝ่าย วิชาการ คณะหรือภาควิชา ทัศนศึกษากลาง	3.27	1.04	1
รวม	2.84	0.62	

จากตาราง 7 ปัญหาการเลือกสื่อการสอน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 7 ปัญหา และปัญหาระดับน้อย 1 ปัญหา ซึ่งเมื่อเรียงตามระดับของปัญหาแล้ว พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะเลือกสื่อการสอน เช่น ฝ่ายวิชาการ คณะ หรือภาควิชา พัสดกลาง มีปัญหาสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมา คือ ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่สอนอยู่ มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนให้เลือกใช้ในการสอน ($\bar{X} = 3.17$) และปัญหาเกี่ยวกับการเลือกสื่อการสอนที่อำนวยความสะดวกในการสอน มีปัญหาค่าสุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 2.84$) คือ ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการเลือกสื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชา
สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอ
แนะในการเลือกสื่อการสอน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.47 ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่การเลือกใช้	9	28.12
2. ขั้นตอนการขอใช้สื่อทัศนูปกรณ์ควรสะดวกกว่าเดิม	8	25.00
3. ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	5	15.62
4. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาควรมีบทบาทในการแนะนำให้ความรู้แก่ ผู้สอนถึงกรรมวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ	4	12.50
5. ควรมีสถานที่ให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ	3	9.37
6. ควรมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ใช้งานได้ง่าย	2	6.25
7. ควรจัดบุคลากรให้พร้อมในการให้บริการ	1	3.12
รวม	32	100

จากตาราง 8 แสดงว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการเลือกสื่อการสอน
ส่วนใหญ่ คือ "ควรมีสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่การเลือกใช้" มีผู้ให้ความคิดเห็น
9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 รองลงมา คือ "ขั้นตอนการขอใช้สื่อทัศนูปกรณ์ควรสะดวกกว่าเดิม"
มีผู้ให้ความคิดเห็น 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

3.2 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน

ตาราง 9 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน	อาจารย์ (N = 149)		อันดับที่
	$\bar{X}$	SD	
1. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของ เนื้อหาวิชาที่จะสอน	2.83	0.86	8
2. ปัญหาเกี่ยวกับ เวลาที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน	3.19	0.92	5
3. ปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน	3.71	0.97	1
4. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน	2.91	0.92	7
5. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สำหรับใช้ในการผลิตสื่อการสอน	2.74	0.84	10
6. ปัญหาด้านผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอน	2.77	0.84	9
7. ปัญหาเกี่ยวกับ เครื่องมือที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน	3.26	0.97	4
8. ปัญหาในการจัดหาวัสดุ เพื่อผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง	3.34	0.93	2
9. ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุท้องถิ่นที่อาจนำมาใช้ในการผลิตสื่อการสอน	2.97	0.88	6
10. ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นเอง	2.83	0.86	8
11. ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนจากผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง	3.30	0.98	3
รวม	3.08	0.61	

จากตาราง 9 ปัญหาการผลิตสื่อการสอน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา ปัญหาในระดับปานกลาง 10 ปัญหา ซึ่งเมื่อเรียงตามระดับของปัญหาแล้ว พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน มีปัญหาสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ ปัญหาในการจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.34$) และปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สำหรับใช้ในการผลิตสื่อการสอน มีปัญหาค่ำสุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.74$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.08$) คือ ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาบันวิทยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย - เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชา
สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอ
แนะในการผลิต สื่อการสอน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.43 ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อการสอน	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีงบประมาณและหน่วยงานรับผิดชอบ โดยเฉพาะ	6	26.08
2. ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน	5	21.73
3. ควรมีการผลิตสื่อสำเร็จรูปจากส่วนกลาง จะได้มีมาตรฐาน และคุณภาพเท่าเทียมกัน	5	21.73
4. ควรมีวัสดุให้เบิกใช้ได้ เช่น फिल्मถ่ายภาพ กระดาษ เป็นต้น	3	13.04
5. ขอความร่วมมือจากผู้มีประสบการณ์หรือมีความรู้ในการผลิต	2	8.69
6. เครื่องมือบางอย่างควรมีเป็นของตัวเอง เช่น กล้องถ่ายภาพ	1	4.34
7. นักศึกษาควรมีส่วนช่วยในการผลิตสื่อการสอน	1	4.34
รวม	23	100

จากตาราง 10 แสดงว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการผลิตสื่อการสอน
ส่วนใหญ่ คือ "ควรมีงบประมาณและหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะ" มีผู้ให้ความคิดเห็น 6 คน คิด
เป็นร้อยละ 26.08 รองลงมา คือ "ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน"
มีผู้ให้ความคิดเห็น 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.73

3.3 ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ตาราง 11 ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	อาจารย์ (N = 149)		อันดับที่
	$\bar{X}$	SD	
1. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะสอน	2.58	0.76	12
2. ปัญหาด้านทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเชิงวัสดุ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปสเตอร์ ฯลฯ	2.34	0.75	17
3. ปัญหาด้านทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ	2.81	0.95	9
4. ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากซับซ้อนของการใช้สื่อการสอนในแต่ละประเภท	2.70	0.79	11
5. ปัญหาด้านความมั่นใจในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท	2.57	0.78	13
6. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพความเหมาะสมของห้องเรียนและสถานที่ในการใช้สื่อการสอน	3.27	0.87	5
7. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพความคงทนของสื่อการสอนที่นำมาใช้	2.89	0.81	8
8. ปัญหาเกี่ยวกับปฏิกิริยาของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอน	2.34	0.72	16
9. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้คำแนะนำและให้บริการในการใช้สื่อการสอน	2.73	0.91	10

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	อาจารย์ (N = 149)		อันดับที่
	$\bar{X}$	SD	
10. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ วิทยาเขตที่สอนอยู่ มีปัญหาด้านจำนวนสื่อการสอน ให้บริการ	3.43	0.91	3
11. ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนในการใช้สื่อการสอนจาก ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง	3.32	0.92	4
12. ปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่า เมื่อนำสื่อการสอน ไปใช้อาจจะเกิดการชำรุด หรือเสียหายขึ้นได้	3.27	0.99	6
13. ปัญหาว่าเมื่อใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อยและ สอนไม่ทันเวลา	2.54	0.89	15
14. ปัญหาของสื่อการสอนที่ใช้อยู่ในส่วนมากมักจะเก่า ชำรุด หรือไม่ทันสมัย	2.95	0.85	7
15. วิทยาเขตมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อ สื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอน	3.44	0.95	2
16. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับ อายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิมของนักศึกษา	2.56	0.74	14
17. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ วิทยาเขตที่สอนอยู่มีปัญหาว่า มีสื่อการสอนประเภท สื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ แต่ไม่มีเทป โทรทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้	3.56	1.01	1
รวม	2.90	0.49	

จากตาราง 11 ปัญหาการใช้สื่อการสอน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา ปัญหาในระดับปานกลาง 14 ปัญหาและปัญหาในระดับน้อย 2 ปัญหา ซึ่งเมื่อเรียงตามระดับของปัญหาแล้ว พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่สอนอยู่มีสื่อการสอนประเภทสื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์แต่ไม่มีเทปโทรทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้ มีปัญหาสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ วิทยาเขตมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอน ($\bar{X} = 3.44$) และปัญหาด้านทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเชิงวัสดุ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ มีปัญหาต่ำสุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.34$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 2.90$) คือ ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาบันคชกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชา
สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีผู้ให้ความคิดเห็นและข้อ
เสนอแนะในการใช้สื่อการสอน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน	ความถี่	ร้อยละ
1. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาควรเปิดบริการให้ใช้ได้อย่างทั่วถึง ขึ้นตอน ไม่ยุ่งยาก	8	25.80
2. ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	5	16.12
3. ควรเพิ่มจำนวนสื่อการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ เช่น เครื่องฉายสไลด์ควรมีหลาย ๆ เครื่อง เป็นต้น	4	12.90
4. ควรมีสถานที่ให้พร้อม เช่น ห้องฉายภาพยนตร์ ห้องฉายสไลด์	4	12.90
5. ฝ่ายโสตทัศนศึกษา ควรนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วย ประกอบในการสอน (ตามคำขอของผู้สอน)	4	12.90
6. อาจารย์ผู้สอนควรใช้สื่อการสอนที่สร้างขึ้นเอง	3	9.67
7. ควรมีการแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชานี้เห็นความ สำคัญของการใช้สื่อการสอนให้มากกว่านี้	2	6.45
8. ห้องเรียนควรปรับเป็นห้องฉายได้ในบางโอกาส	1	3.22
รวม	31	100

จากตาราง 12 แสดงว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อ การสอน
ส่วนใหญ่ คือ "ฝ่ายโสตทัศนศึกษาควรเปิดบริการให้ใช้ได้อย่างทั่วถึง ขึ้นตอนไม่ยุ่งยาก" มีผู้ให้ความ
คิดเห็น 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 รองลงมา คือ "ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการ
ใช้สื่อการสอน" มีผู้ให้ความคิดเห็น 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.12

ปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน โดยส่วนรวมแล้วมีผลการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 ปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน

ปัญหา	$\bar{X}$	SD	อันดับที่
1. การเลือกสื่อการสอน	2.84	0.62	3
2. การผลิตสื่อการสอน	3.08	0.61	1
3. การใช้สื่อการสอน	2.90	0.49	2
รวม	2.94	0.52	

จากตาราง 13 ปัญหาโดยส่วนรวมของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรม และศิลปกรรม สังกัด
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 2.94$) คือ ปัญหาใน
การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง

4. เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชา
สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม ดังตาราง 14 - 28

4.1 เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ระหว่าง
เพศ ชาย กับ หญิง

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอน

เพศ	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ชาย	118	2.88	0.59	0.05	147	1.53	0.128
หญิง	31	2.68	0.69	0.12			

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์ชายและหญิง มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนใกล้เคียงกัน
($\bar{X} = 2.88$, $\bar{X} = 2.68$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า แตกต่าง
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.53$, $p = 0.128$)

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอน

เพศ	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ชาย	118	3.12	0.60	0.05	147	1.72	0.088
หญิง	31	2.90	0.62	0.11			

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์ชายและหญิง มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนใกล้เคียงกัน
($\bar{X} = 3.12$, $\bar{X} = 2.90$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า แตก
ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.72$, $p = 0.088$)

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอน

เพศ	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ชาย	118	2.93	0.47	0.04	147	1.70	0.092
หญิง	31	2.76	0.55	0.10			

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์ชายและหญิง มีปัญหาการใช้สื่อการสอนใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 2.93$, $\bar{X} = 2.76$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.70$, $p = 0.092$)

4.2 เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ระหว่างสถาบันส่วนกลาง กับ สถาบันส่วนภูมิภาค

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอน

สถาบัน	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ส่วนกลาง	78	2.74	0.64	0.07	147	-2.06	0.041
ส่วนภูมิภาค	71	2.94	0.57	0.06			

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาการเลือกสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.94$) มากกว่าอาจารย์ในส่วนกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.06$, $p = 0.041$)

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอน

สถาบัน	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ส่วนกลาง	78	2.90	0.66	0.07	140.11	-3.85	0.000
ส่วนภูมิภาค	71	3.26	0.48	0.05			

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์ในส่วนภูมิภาคมีปัญหาการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.26$) มากกว่าอาจารย์ในส่วนกลาง ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) กรณีความแปรปรวนของกลุ่มทั้งสองแตกต่างกัน (Unequal Variance) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.85$, $p = 0.000$)

ตาราง 19 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอน

สถาบัน	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
ส่วนกลาง	78	2.77	0.54	0.06	138.57	-3.48	0.001
ส่วนภูมิภาค	71	3.03	0.38	0.04			

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.03$) มากกว่าอาจารย์ในส่วนกลาง ($\bar{X} = 2.77$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) กรณีความแปรปรวนของกลุ่มทั้งสองแตกต่างกัน (Unequal Variance) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.48$, $p = 0.001$)

4.3 เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) ต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอน

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1 - 5 ปี	37	2.80	0.64	ภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม	3	0.11	0.03	0.09	0.960
6 - 10 ปี	44	2.87	0.53		145	56.78	0.39		
11 - 15 ปี	28	2.81	0.59						
16 ปี ขึ้นไป	48	2.85	0.71	รวม	148	56.89			

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.87$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test) พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.09$, $p = 0.960$)

ตาราง 21 เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอน

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1 - 5 ปี	37	2.91	0.61	ภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม	3	1.63	0.54	1.46	0.225
6 - 10 ปี	44	3.15	0.50		145	53.91	0.37		
11 - 15 ปี	28	3.19	0.46						
16 ปี ขึ้นไป	48	3.05	0.77	รวม	148	55.54			

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 3.19$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test) พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.46$, $p = 0.225$)

ตาราง 22 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอน

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1 - 5 ปี	37	2.79	0.55	ภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม	3	0.62	0.20	0.85	0.465
6 - 10 ปี	44	2.92	0.39		145	35.42	0.24		
11 - 15 ปี	28	2.97	0.49						
16 ปี ขึ้นไป	48	2.91	0.53	รวม	148	36.04			

จากตาราง 22 แสดงว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีปัญหาการใช้สื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.97$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test) พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.85$, $p = 0.465$)

4.4 เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอน ของอาจารย์ที่มีชั่วโมง
ทำการสอน/สัปดาห์ต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอน

ทำการสอน	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
9 - 15 ชั่วโมง	32	2.93	0.68	ภายในกลุ่ม	2	1.37	0.68	1.80	0.168
16 - 22 ชั่วโมง	53	2.91	0.59	ระหว่างกลุ่ม	146	55.53	0.38		
มากกว่า 22 ชั่วโมง	64	2.73	0.59	รวม	148	56.90			

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์ที่ทำการสอน 9-15 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีปัญหาการเลือก
สื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.93$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test)
พบว่า อาจารย์ที่มีชั่วโมงทำการสอนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.80$,
 $p = 0.168$)

ตาราง 24 เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอน

ทำการสอน	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
9 - 15 ชั่วโมง	32	3.11	0.72	ภายในกลุ่ม	2	1.06	0.53	1.42	0.243
16 - 22 ชั่วโมง	53	3.16	0.51	ระหว่างกลุ่ม	146	54.48	0.37		
มากกว่า 22 ชั่วโมง	64	2.98	0.61	รวม	148	55.54			

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์ที่ทำการสอน 16-22 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีปัญหาการผลิต
สื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 3.16$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test)
พบว่า อาจารย์ที่มีชั่วโมงการสอนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.42$,
 $p = 0.243$)

ตาราง 25 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอน

ทำการสอน	N	$\bar{X}$	SD	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
9 - 15 ชั่วโมง	32	2.94	0.57	ภายในกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.19	0.827
16 - 22 ชั่วโมง	53	2.90	0.44	ระหว่างกลุ่ม	146	35.95	0.24		
มากกว่า 22 ชั่วโมง	64	2.87	0.49	รวม	148	36.04			

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์ที่ทำการสอน 9-15 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีปัญหาการใช้สื่อการสอนสูงที่สุดในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.94$) แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F (F - test) พบว่า อาจารย์ที่มีชั่วโมงทำการสอนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.19$, $p = 0.827$)

4.5 เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ระหว่าง ผู้ที่เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษากับผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน

ตาราง 26 เปรียบเทียบปัญหาการเลือกสื่อการสอน

การอบรม	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
เคย	60	2.82	0.62	0.08	147	-0.18	0.854
ไม่เคย	89	2.84	0.62	0.06			

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษากับ ผู้ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 2.84, \bar{X} = 2.82$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.18$, $p = 0.854$)

ตาราง 27 เปรียบเทียบปัญหาการผลิตสื่อการสอน

การอบรม	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
เคย	60	3.08	0.58	0.07	147	0.07	0.948
ไม่เคย	89	3.07	0.63	0.06			

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษากับผู้ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 3.07, \bar{X} = 3.08$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.07$, $p = 0.948$)

ตาราง 28 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอน

การอบรม	N	$\bar{X}$	SD	SE	df	t	p
เคย	60	2.87	0.51	0.06	147	-0.53	0.590
ไม่เคย	89	2.91	0.47	0.51			

จากตาราง 28 แสดงว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษา กับผู้ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาการใช้สื่อการสอนใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 2.91, \bar{X} = 2.87$) ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t (t - test) พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (t = -0.53 , p = 0.590)

บทที่ 5

สรุปผลการค้นคว้า อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
2. เพื่อหาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ระหว่างอาจารย์ในกลุ่มต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ เป็นอาจารย์ทุกคนที่ทำการสอนในกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2530 จำนวน 5 วิทยาเขต ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 181 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้และแนวทางจากหนังสือ เอกสาร และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้อาจารย์ทุกท่านตอบและรับกลับคืนด้วยตนเอง โดยในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฝากส่งและรับกลับคืนจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ส่วนวิทยาเขตเพาะช่างผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้อาจารย์ทุกท่านตอบและรับกลับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและนำมาใช้ในการวิจัยได้ 149 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.32 ของประชากรทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ทหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ทหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละ ตรวจให้น้ำหนักคะแนนของแต่ละข้อ แล้วหาค่าสถิติพื้นฐาน

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

ก. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง คือ ร้อยละ 79.20 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ชาย
2. ร้อยละ 51.70 เป็นอาจารย์ที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป
3. ร้อยละ 29.50 เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี
4. ร้อยละ 85.20 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
5. ร้อยละ 59.70 เป็นอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษาหรือสารสนเทศศึกษามาก่อน

ข. ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน

1. ปัญหาการเลือกสื่อการสอน

อาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะเลือกสื่อการสอน เช่น ฝ่ายวิชาการ คณะหรือภาควิชา พัสดุกลาง เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้

2. ปัญหาการผลิตสื่อการสอน

อาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้

3. ปัญหาการใช้สื่อการสอน

อาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีปัญหาการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายสารสนเทศศึกษาหรือหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่สอนอยู่ มีสื่อการสอนประเภทสื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ แต่ไม่มีเทปโทรทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้ เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้

โดยสรุป ปัญหาในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชา สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน

ค. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอน

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน

ความคิดเห็นของอาจารย์ คือ ควรมีสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่การ เลือกใช้

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อการสอน

ความคิดเห็นของอาจารย์ คือ ควรมีงบประมาณและหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิต สื่อการสอนโดยเฉพาะ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

ความคิดเห็นของอาจารย์ คือ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาควรเปิดบริการให้ใช้ได้อย่างทั่วถึง ขึ้นตอนไม่ยุ่งยาก

ง. ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอน

1. ปัญหาการเลือกสื่อการสอน

1.1 อาจารย์ชาย มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์หญิง

1.2 อาจารย์ส่วนภูมิภาคมีปัญหาการเลือกสื่อการสอนแตกต่างไปจากอาจารย์ในส่วน

กลาง

1.3 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) ต่างกัน มีปัญหาการเลือก สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

1.4 อาจารย์ที่มีชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนไม่ แตกต่างกัน

1.5 อาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีปัญหา การเลือกสื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรม

2. ปัญหาการผลิตสื่อการสอน

2.1 อาจารย์ชายมีปัญหาการผลิตสื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์หญิง

2.2 อาจารย์ส่วนภูมิภาคมีปัญหาการผลิตสื่อการสอนแตกต่างไปจากอาจารย์ในส่วน กลาง

2.3 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) ต่างกัน มีปัญหาการผลิต สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

2.4 อาจารย์ที่มีชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนไม่ แตกต่างกัน

2.5 อาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีปัญหาการ ผลิตสื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม

3. ปัญหาการใช้สื่อการสอน

3.1 อาจารย์ชายมีปัญหาการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์หญิง

3.2 อาจารย์ส่วนภูมิภาคมีปัญหาการใช้สื่อการสอนแตกต่างไปจากอาจารย์ในส่วนกลาง

3.3 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ) ต่างกัน มีปัญหาการใช้สื่อ การสอนไม่แตกต่างกัน

3.4 อาจารย์ที่มีชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน มีปัญหาการใช้สื่อการสอนไม่ แตกต่างกัน

3.5 อาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีปัญหา การใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างไปจากอาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์ หญิง ร้อยละ 51.70 มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงาน 6 ปีขึ้นไป ถึงร้อยละ 75.20 มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.70 เป็นอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม

เกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษามาก่อน จะเห็นได้ว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุและประสบการณ์การทำงานสูง อาจเป็นเพราะในแต่ละวิทยาเขตนั่นได้เปิดทำการสอนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาแล้วเป็นเวลานาน

ส่วนปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน โดยการผลิตสื่อการสอนมีปัญหาสูงที่สุดในกลุ่ม รองลงมา คือ การใช้สื่อการสอน และการเลือกสื่อการสอนตามลำดับ

เหตุที่การผลิตสื่อการสอนมีปัญหาสูงที่สุดในกลุ่มก็คงเพราะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ประกอบเข้าด้วยกันจึงจะสามารถผลิตสื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนมีปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.71$) นอกจากนั้น ปัญหาจะอยู่ในระดับปานกลาง 10 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาในการจัดหาวัสดุ เพื่อผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง การสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนจากผู้บริหาร เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต เวลา วัสดุท้องถิ่นที่อาจนำมาใช้ในการผลิต ทักษะที่ใช้ในการผลิต และการผลิตให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชา ผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ รวมทั้งสถานที่ที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน เมื่อพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงแล้วงบประมาณทางด้านโสตทัศนศึกษาที่ใช้ในการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และโสตทัศนวัสดุนั้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก แต่จากปัญหาที่ได้พบ แสดงว่างบประมาณที่ได้ไม่เพียงพอจึงทำให้ไม่ได้รับวัสดุอุปกรณ์ตามต้องการ

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า อาจารย์ช้ายกับอาจารย์หญิง อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน อาจารย์ที่มีชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน และอาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษากับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนไม่แตกต่างกัน แต่อาจารย์ในส่วนกลางกับอาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาการผลิตสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการสัมภาษณ์ผู้สอนในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคได้ทราบว่า ยังขาดแหล่งข้อมูลประกอบในการผลิตสื่อแต่ละประเภท ผู้ให้คำแนะนำมีน้อย สภาพสิ่งแวดล้อมไม่อำนวย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตสื่อการสอน

สำหรับปัญหาในการใช้สื่อการสอนนั้น พบว่า มีปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา ได้แก่ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่สอนอยู่ไม่มีสื่อการสอนประเภทสื่อเชิงเครื่องมือหรือ

อุปกรณ์ แต่ยังมีขาดสื่อเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ แต่ไม่มีเทปโทรทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้ ($\bar{X} = 3.56$) นอกจากนั้น ปัญหาจะอยู่ในระดับปานกลาง 14 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนของวิทยาเขต เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอน ปัญหาด้านจำนวนสื่อการสอนที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีให้บริการ การสนับสนุนในการใช้สื่อการสอนจากผู้บริหาร สภาพความเหมาะสมของห้องเรียน ความวิตกกังวลว่า เมื่อนำสื่อการสอนไปใช้อาจเกิดการชำรุดหรือเสียหายขึ้นได้ สื่อการสอนที่ใช้อยู่ในนั้นมักจะเก่าชำรุดหรือไม่ทันสมัย สภาพความคงทนของสื่อการสอนที่นำมาใช้ทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อ เชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ด้านผู้ให้คำแนะนำและให้บริการ ซึ่งเกี่ยวกับความยุ่งยากซับซ้อนของการใช้สื่อการสอนในแต่ละประเภท การใช้สื่อการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะสอน ความมั่นใจในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิมของนักศึกษา เมื่อใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อยและสอนไม่ทันเวลา และปัญหาในระดับน้อย 2 ปัญหา คือ ปัญหาเกี่ยวกับปฏิภณิยาของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอน และทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเชิงวัสดุ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ หากพิจารณาถึงปัญหาที่พบนั้นจะเห็นได้ว่า ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละวิทยาเขตยังขาดสื่อเชิงวัสดุที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เพราะเนื้อหาหรือหลักสูตรการศึกษาทางด้านนี้สื่อการสอนยังมีน้อยมาก ซึ่งบางครั้งผู้สอนต้องผลิตขึ้นหรือจัดหาเอง จึงเป็นการยุ่งยากและเสียเวลา และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สอนไม่นิยมใช้สื่อการสอน

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า อาจารย์ชายกับอาจารย์หญิง อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน อาจารย์ที่มีชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน และอาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษากับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน แต่อาจารย์ในส่วนกลางกับอาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และปัญหาอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 7 ปัญหา ได้แก่ มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะเลือกสื่อการสอน เช่น ฝ่ายวิชาการ คณะหรือภาควิชาพัสดุกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้ รองลงมา ได้แก่ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่สอนอยู่ มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนให้เลือกใช้ในการสอน เวลาในการ

เลือกสื่อ และการเลือกสื่อการสอนให้มีคุณภาพและตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะสอน ด้านผู้ให้คำแนะนำและให้บริการในการเลือกสื่อให้เหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิมและความสนใจของนักศึกษา และมีปัญหาในระดับน้อย 1 ปัญหา คือ ปัญหาในการเลือกสื่อการสอนที่อำนวยความสะดวกในการสอน จากปัญหาที่พบแสดงว่า จำนวนสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ ขั้นตอนในการขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่นอาจจะยุ่งยากและเสียเวลา

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า อาจารย์ชายกับอาจารย์หญิง อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน อาจารย์ที่มีชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน และอาจารย์ที่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษามาก่อน กับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนไม่แตกต่างกัน แต่อาจารย์ในส่วนกลางกับอาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาการเลือกสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า บางส่วนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรบรรจง สมครุท (จิตรบรรจง สมครุท 2511 : 120-121) บุญเกื้อ ควรหาเวช (บุญเกื้อ ควรหาเวช 2520 : 49) ปรีศกัญ รอดโพธิ์ทอง (ปรีศกัญ รอดโพธิ์ทอง 2529 : 39) ภารณี ทรราชพัฒนกุล (ภารณี ทรราชพัฒนกุล 2517 : บทคัดย่อ) และมาร์โกลส์ (Margoles 1969 : 206) ที่พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุมาผลิตสื่อการสอน มีสื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ ภาควิชาต่าง ๆ ไม่สนับสนุนการใช้สื่อการสอน ต้องเสียเวลายุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน อาจารย์ชายและหญิง มีปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นต้น

ดังนั้น หากแต่ละวิทยาเขตส่งเสริมและสนับสนุนให้ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีความพร้อมทั้งจำนวนสื่อการสอนและตัวบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถคอยให้บริการในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนให้กับอาจารย์ผู้สอนทุกคน ก็จะทำให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอยู่น้อยลง รวมทั้งตัวผู้สอนเองต้องให้ความสนใจในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ประกอบการสอนให้มากขึ้น ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนทางด้านนี้ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. แต่ละวิทยาเขตควรจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต

สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ที่ทันสมัยใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้

2. วิทยาเขตในส่วนภูมิภาคควรมีการติดต่อประสานงานกับวิทยาเขตในส่วนกลางในด้านวิชาการ ความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อที่จะได้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ไปในทางเดียวกัน

3. ควรจัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมให้อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชานี้ เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของการใช้สื่อการสอน ตลอดจนให้ผู้สอนมีความรู้ในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการ สอน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

* 4. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนมากขึ้น โดยการ อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เผยแพร่ข่าวสาร เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทางฝ่ายมีไว้ให้อาจารย์ได้เลือก ใช้ เช่น จัดหาเทปโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาใช้ประกอบการสอนได้มาไว้บริการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ทางด้านวิชาชีพ ซึ่งสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาที่มีอยู่ทุกภาคของประเทศ เช่น อาจารย์ ช่างยนต์ หรือ อาจารย์ช่างไฟฟ้า เป็นต้น

2. ควรจะมีการสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพของฝ่ายโสตทัศนศึกษาแต่ละวิทยาเขต ว่าเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521. เอกสารประกอบการสอนวิจัย 521. วิธีวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อัดสำเนา 2527, 212 หน้า

จิตรมรรจง สมครุฑ การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2510 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2511, 154 หน้า อัดสำเนา

ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530, 375 หน้า

บุญเกื้อ ควรรหาเวช การสำรวจสถานภาพความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 496 หน้า อัดสำเนา

ปรีศิกย์ รอดโพธิ์ทอง ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา ภาคเหนือ ปีการศึกษา 2528 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529, 62 หน้า อัดสำเนา

เป็รื่อง ภูมิท "การพัฒนาอาจารย์" มหาวิทยาลัยของท่าน ศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 11 ฉบับที่ 5 เดือนธันวาคม 2519, 12 หน้า

ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พ.ศ. 2516 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 127 หน้า อัดสำเนา

วาสนา ชาวทา เทคโนโลยีทางการศึกษา พิมพ์ที่อักษรสยามการพิมพ์ 2522, 138 หน้า

วีระ ไชยรุ่งสัจย์ ความต้องการและปัญหาของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. เกี่ยวกับการใช้สื่อ -
ทัศนวัสดุในการฝึกสอนของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514 ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2515, 64 หน้า อัดสำเนา

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ คู่มือการใช้สื่อทัศนวัสดุ โครงการพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
 2506, 422 หน้า

สนั่น บัณฑิต ความสำคัญของอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา วารสารอุปกรณ์การศึกษา
 หน้า 23-25 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2505

สำเภา วราภรณ์ "สื่อทัศนศึกษา" หลักการศึกษาวิชาชุดक्रमิธยม สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
 2509, 280 หน้า

Batcheder, Howard T. Audiovisual Material in Teaching Education. 3 rd.ed.,
 New York, Mc Graw - Hill, 1956. 400 p.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J., Prentice Hall,
 1959. 320 p.

Brown, James W., Richard B. Lewis, and Fred F. Hareleroad. A-V Instruction
Materials and Methods. 2 nd ed. New York, Mc Graw-Hill Book, 1964. 592 p.

Dale, Edgar, Audiovisual Method in Teaching. 3 rd.ed., The Dryden Press Holt,
 Rinehart and Winston, Inc., 1969. 719 p.

De Bernardis, Amo, The Use of Instructional Materials, Appleton Century
 Crofts, Inc., New York, 1960. 100 p.

De Kieffer, Robert E., and Lee W. Cochran. A Mannaul of Audio - Visual
Techniques. Prentice Hall of India (Private) Ltd., New Delhi, 1964. 381 p.

Hass, Kenneth B., and Hary Q. Packer. Prepairation and Use of Audio Visual
Aids. Prentice-Hall of India (Private) Ltd., New Delhi, 1964. 381 p.

Heiss, Elwood D., and others. Modern Science Teaching. The Macmillan Company, New York, 1950. 462 p.

James W. Brown, Richard B. Lewis and Fred F. Hareleroad. A-V Instruction : Technology, Media, and Methods. 4 th ed. New York, Mcgraw Hill, 1973. 584 p.

✓ Kinder, James S. Audio-Visual Materials and Technique. 2nd ed., American Book Company, New York, 1959. 592 p.

✓ Margoles Richard Allan, A Study of Media Use, Attitude and Barriers as Measurement for Evaluating the Influence of Extra Media Support Service Faculty Teaching in Classroom. Doctoral Dissertation, Michigan State University, 1969.

✓ Mckown, Harry C. Audio-Visual Aids to Instruction. Mcgraw Hill Book Company Inc., New York, 1949. 608 p.

• Mikhail, Fouad ragheb, The Use of Selected Audio-Visual Materials by Teachers of Vocational Agriculture in Wisconsin, Dissertation Abstracts. 3 ed. ed., 1956. 555 p.

• Noel, Elizabeth G. and Leonard. J. Paul. Foundations for Teacher Education in Audio-Visual Instruction. American Council, on Education, Stidies, Washington, 1947. 60 p.

✓ Noel, Elizabeth Goudy and Leonard, J.p. Foundations For Teacher Education in Audio-Visual Instruction. 26-35. American Council, on Education, 741 Jackson Place, Washington 6, D.C., U.S.A., Third Printing, June, 1962.

• Sherman Mendel, Report of the Study of the Audio-Visual Program of Chulalongkorn University. 20-25. 1959.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4 กันยายน 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านอาจารย์ที่เคารพ

ด้วยข้าพเจ้ากำลังจัดทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์สภาศึกษาและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" โดยมีรองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค เป็นประธานกรรมการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษดิ์ เป็นกรรมการ

ปฏิญานพนธ์ เรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์สภาศึกษาและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (5 วิทยาเขต) เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์สภาศึกษาและศิลปกรรมที่สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาต่อไป

ข้าพเจ้า จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างบริสุทธิ์ใจ และแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการสำรวจวิจัยความคิดเห็นของท่านอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามนี้มีความสำคัญและ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามแก่ข้าพเจ้า ครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายพุทธิพงศ์ พงษ์เกษตรวัฒนา)

นิสิตปริญญาโท สาขา เทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปีการศึกษา 2530

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัว

กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในวงกลมหน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. สถานที่ทำงาน (ปัจจุบัน)

- ☐ 1. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
- ☐ 2. วิทยาเขตอุเทนถวาย
- ☐ 3. วิทยาเขตเพาะช่าง
- ☐ 4. วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ 5. วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ

2. เพศ

- ☐ 1. ชาย
- ☐ 2. หญิง

3. อายุ

- ☐ 1. 20-25 ปี
- ☐ 2. 26-30 ปี
- ☐ 3. 30-35 ปี
- ☐ 4. 36 ปี ขึ้นไป

4. ประสบการณ์การทำงาน (อายุราชการ)

- ☐ 1. 1-5 ปี
- ☐ 2. 6-10 ปี
- ☐ 3. 11-15 ปี
- ☐ 4. 16 ปี ขึ้นไป

5. วุฒิกการศึกษา

- ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ 2. ปริญญาตรี
- ☐ 3. ปริญญาโท
- ☐ 4. อื่น ๆ ระบุ

6. สาขาวิชาที่ทำการสอน

- ☐ 1. สถาปัตยกรรม
- ☐ 2. ออกแบบผลิตภัณฑ์
- ☐ 3. ศิลปกรรม
- ☐ 4. อื่น ๆ ระบุ

7. ระดับชั้นที่ทำการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ☐ 2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

8. ปัจจุบันท่านทำการสอนสัปดาห์ละ

- ☐ 1. 8 ชั่วโมง หรือน้อยกว่า
- ☐ 2. 9-15 ชั่วโมง
- ☐ 3. 16-22 ชั่วโมง
- ☐ 4. มากกว่า 22 ชั่วโมง

9. ท่านเคยได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีการศึกษาหรือ

สารสนเทศศึกษามาก่อนหรือไม่

- ☐ 1. เคย เมื่อปี
- ☐ 2. ไม่เคย

ตอนที่ 2

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเลือกการผลิตและการใช้สื่อการสอน

- ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ขอให้ท่านกรูณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความนั้น
ตามความมากน้อยของปัญหาที่ท่านพบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
1. ปัญหาในการเลือกสื่อการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาในการ เลือกสื่อการสอนที่มีคุณภาพและตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะสอน					
2. ท่านมีปัญหาทางด้านผู้ให้คำแนะนำและให้บริการในการ เลือกสื่อการสอน					
3. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่ท่านสอนอยู่ มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนให้ท่านเลือกใช้ในการสอน					
4. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการเลือกสื่อการสอน					
5. ท่านมีปัญหาในด้านการเลือกสื่อให้เหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิม และความสนใจของนักศึกษา					

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ท่านมีปัญหาในการเลือกสื่อการสอนที่ให้ความสะดวกในการใช้และไม่เสียเวลา					
7. ท่านมีปัญหาในการเลือกสื่อการสอนที่อำนวยความสะดวกในการสอน					
8. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะเลือกสื่อการสอน เช่น ฝ่ายวิชาการ คณะหรือภาควิชา วัสดุกลาง					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการเลือกสื่อการสอนของท่าน ได้แก่

1)

.....

2)

.....

3)

.....

ความคิด เห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหาการเลือกสื่อการสอน

1)

.....

2)

.....

3)

.....

2. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาในการผลิตสื่อการสอนให้ตรงจุด มุ่งหมายของ เนื้อหาวิชาที่สอน					
2. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน					
3. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน					
4. ท่านมีปัญหาด้านทักษะที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน					
5. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สำหรับใช้ผลิต สื่อการสอน					
6. ท่านมีปัญหาทางด้านผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ ในการผลิตสื่อการสอน					
7. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต สื่อการสอน					
8. ท่านมีปัญหาในการจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการสอน ด้วยตนเอง					
9. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับวัสดุท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการ การผลิตสื่อการสอน					
10. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการสอนที่ผลิต ขึ้นเอง					
11. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนในการผลิตสื่อ การสอนจากผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของท่าน ได้แก่

1)

.....

2)

.....

3)

.....

ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหา การผลิตสื่อการสอน

1)

.....

2)

.....

3)

.....

3. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน ท่านมีปัญหามากน้อยเพียงใด

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนให้ตรงจุด มุ่งหมายของ เนื้อหาที่จะสอน					
2. ท่านมีปัญหาทางด้านทักษะในการใช้สื่อการ สอนประเภทสื่อเชิงวัสดุ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ					

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ท่านมีปัญหาทางด้านทักษะในการใช้สื่อการสอน ประเภทสื่อเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ					
4. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากซับซ้อนของการ ใช้สื่อการสอนในแต่ละประเภท					
5. ท่านมีปัญหาด้านความมั่นใจในการใช้สื่อการสอน แต่ละประเภท					
6. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพความเหมาะสมของ ห้องเรียนและสถานที่ในการใช้สื่อการสอน					
7. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพความคงทนของสื่อการ สอนที่นำมาใช้					
8. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับปฏิกิริยาของนักศึกษาที่มีต่อ การใช้สื่อการสอน					
9. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้คำแนะนำและให้บริการ ในการใช้สื่อการสอน					
10. ฝ่ายไลตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ วิทยาเขตที่ท่านสอนอยู่มีปัญหาด้านจำนวนสื่อการ สอนให้บริการ					
11. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนในการใช้สื่อ การสอนจากผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง					
12. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่า เมื่อนำ สื่อการสอนไปใช้อาจจะเกิดการชำรุดหรือ เสียหายขึ้นได้					

ข้อความของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. ท่านมีปัญหว่าเมื่อใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาบ่อยและสอนไม่ทันเวลา					
14. ปัญหาของสื่อการสอนที่ท่านใช้นั้น ส่วนมากมักจะ เก่าชำรุดหรือไม่ทันสมัย					
15. วิทยาเขตของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบในการสอน					
16. ท่านมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญา ประสบการณ์เดิม และความสนใจของนักศึกษา					
17. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขตที่ท่านสอนอยู่มีปัญหว่ามีสื่อการสอนประเภทสื่อเชิง เครื่องมือหรืออุปกรณ์แต่ขาดสื่อการสอนประเภทเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่น เทปโทรทัศน์แต่ไม่มี เทปโทรทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้					

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สิ่งอื่นที่เป็นปัญหาในการใช้สื่อการสอนของท่าน ได้แก่

- 1)
-
- 2)
-
- 3)
-

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

1)

.....

2)

.....

3)

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

นายสุทธิพงศ์ พูน เกษตรวัฒนา

โปรดกรุณาส่งแบบสอบถามไว้ที่

ภายในวันที่

ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน
ของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม
สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
ปีการศึกษา 2530

บทคัดย่อ
ของ
พุทธิพงศ์ พูน เกษตรวัฒนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มกราคม 2531

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและ เปรียบ เทียบปัญหา เกี่ยวกับการ เลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยี และอาชีวศึกษา เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นอาจารย์ที่สอนในกลุ่ม วิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 5 วิทยาเขต จำนวน 181 คน โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นสำหรับ เก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 149 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.32

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง โดย 1) ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกสื่อการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะเลือกสื่อการสอน เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้ แต่เป็นปัญหาในระดับปานกลาง 2) ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน มี ปัญหาเกี่ยวกับทุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก 3) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน พบว่า ฝ่ายโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาเขต ที่สอนอยู่นั้น มีสื่อการสอนประเภทสื่อ เชิง เครื่องมือหรืออุปกรณ์แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ เช่น มีเครื่องเล่น เทปโทรทัศน์แต่ไม่มี เทปโทรทัศน์ใน เนื้อหาที่ต้องการใช้ เป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับ มาก

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม พบว่า อาจารย์ชายและหญิง อาจารย์ที่มี ประสบการณ์การทำงาน และชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์ต่างกัน อาจารย์ที่ได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยว กับวิชาเทคโนโลยีการศึกษากับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมมาก่อน มีปัญหาในการเลือก การ ผลิต และการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน แต่อาจารย์ในส่วนกลางกับอาจารย์ในส่วนภูมิภาค มีปัญหา การเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

PROBLEMS IN SELECTION , PRODUCTION AND UTILIZATION OF INSTRUCTIONAL MEDIA
OF ARCHITECTURE AND FINE ARTS INSTRUCTORS IN THE TECHNOLOGY AND
VOCATIONAL COLLEGE. IN THE ACADEMIC YEAR 1987

AN ABSTRACT

BY

PHUTTIPONG POONKASETVATANA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

January 1988

The purposes of this research were to study and to compare the problems involving in selection, production and utilization of instructional media of Architecture and Fine Arts instructors in the Technology and Vocational College. The findings of the study were to make recommendation for solving the related problems. The samples were 181 Architecture and Fine Arts instructors at 5 campuses of Technology and Vocational College. The questionnaire was the instrument for collection of data for the study. Our hundred and forty-nine or 82.32 percent of questionnaires were returned.

The analysis of the data found that the problems related to selection, production and utilization of instructional media of the sample in moderate level. The item "sources to check-out medias" was the highest problem in selection of instructional media, while the item "fund to support the production" in production of the media, and the item "software to be used along with the hardware or machines" in utilization of the media.

In comparisons of the three related problems studied among difference groups : sexes, working experience, teaching load, and being trained in educational technology were not significant difference. However instructors who teach in Bangkok Metropolitan and those in regional colleges were significantly different in all three problems.